EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

وجوب صلاة الجماعة

Wujūb Ṣalāt al-Jamāʿah

OBLIGATIVITATEA RUGĂCIUNII ÎN ADUNARE

ʿAbd al-Razzāq al-Badr

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

ʿAbd al-Razzāq al-Badr

Obligativitatea rugăciunii în adunare

وجوب صلاة الجماعة

Wujūb Ṣalāt al-Ǧamāʿah

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: وجوب صلاة الجماعة
Ediția I
© 2026 Institutul Tawhid, pentru traducerea în limba română.
Text arab coranic: Tanzil Project, text Uthmani v1.1, © 2007–2026, CC BY 3.0 · https://tanzil.net.
Ediția-sursă: ʿAbd al-Razzāq ibn ʿAbd al-Muḥsin al-Badr, Wujūb Ṣalāt al-Jamāʿah.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Obligativitatea rugăciunii în adunare

بسم الله الرحمن الرحيم

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Rugăciunea în adunare este unul dintre marile semne ale acestei religii și o însușire de seamă a Islamului. Allah, Binecuvântatul și Preaînaltul, a rânduit pentru robii Săi această rugăciune astfel:

﴿فِي بُيُوتٍ أَذِنَ ٱللَّهُ أَن تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا ٱسْمُهُۥ يُسَبِّحُ لَهُۥ
فِيهَا بِٱلْغُدُوِّ وَٱلْآصَالِ رِجَالٌ لَّا تُلْهِيهِمْ تِجَٰرَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن
ذِكْرِ ٱللَّهِ وَإِقَامِ ٱلصَّلَوٰةِ وَإِيتَآءِ ٱلزَّكَوٰةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ
فِيهِ ٱلْقُلُوبُ وَٱلْأَبْصَٰرُ﴾

„În case pe care Allah a îngăduit să fie înălțate și în care Numele Său să fie pomenit, Îl preamăresc dimineața și seara bărbați pe care nici negoțul și nici vânzarea nu îi abat de la pomenirea lui Allah, de la împlinirea rugăciunii și de la darea zakāt-ului. Ei se tem de o Zi în care inimile și privirile vor fi răvășite."

Coran, an-Nūr 24:36–37

Prin fiecare pas pe care musulmanul îl face spre moschei, i se înalță o treaptă, i se scrie o faptă bună și i se șterge un păcat. Învățații sunt de acord asupra însemnătății deosebite a rugăciunii în adunare în moschei. Mai mult, dovezile sunt felurite, iar textele din Cartea lui Allah Preaînaltul și din Sunnah Profetului Său Muḥammad ﷺ sunt numeroase cu privire la obligativitatea rugăciunii în adunare pentru bărbați. Ea este o obligație individuală a bărbaților, atât în călătorie, cât și acasă, atât în siguranță, cât și în primejdie. Dovezile din Cartea lui Allah Preaînaltul și din Sunnah Profetului Său ﷺ sunt multe. Allah Preaînaltul spune:

﴿وَإِذَا كُنتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ ٱلصَّلَوٰةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةٌ مِّنْهُم مَّعَكَ وَلْيَأْخُذُوٓاْ أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُواْ فَلْيَكُونُواْ مِن وَرَآئِكُمْ وَلْتَأْتِ طَآئِفَةٌ أُخْرَىٰ لَمْ يُصَلُّواْ فَلْيُصَلُّواْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُواْ حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ﴾

„Iar când te afli printre ei și le conduci rugăciunea, un grup dintre ei să stea la rugăciune împreună cu tine și să-și ia armele. După ce se prosternează, să se retragă în spatele vostru, iar un alt grup, care încă nu s-a rugat, să vină și să se roage împreună cu tine, luându-și măsurile de precauție și armele."

Coran, an-Nisā' 4:102 (fragment)

Acest verset arată limpede obligativitatea rugăciunii în adunare, căci Allah Preaînaltul nu le-a îngăduit robilor Săi să o părăsească nici în această împrejurare, în starea de primejdie și de înfruntare cu dușmanii. Atunci cum ar putea fi altfel pentru cel liniștit și aflat în siguranță? Allah Preaînaltul mai spune:

﴿وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ وَٱرۡكَعُواْ مَعَ ٱلرَّٰكِعِينَ﴾

„Împliniți rugăciunea, dați zakāt-ul și plecați-vă împreună cu cei care se pleacă!”

Coran, al-Baqarah 2:43

Așadar, după ce a poruncit împlinirea ei, Allah Preaînaltul a poruncit ca ea să fie săvârșită împreună cu cei care se pleacă, adică în casele lui Allah.
În cele două Ṣaḥīḥ-uri este stabilit, din relatarea lui Abū Hurayrah, Allah să fie mulțumit de el, că Profetul ﷺ a spus:

إن أثقل صلاة على المنافقين صلاة العشاء وصلاة الفجر،
ولو يعلمون ما فيهما لأتوهما ولو حبوا

„Cele mai grele rugăciuni pentru fățarnici sunt rugăciunea de ʿishāʾ și rugăciunea de fajr. Dacă ar ști ce se află în ele, ar veni la ele chiar și târându-se.”

ولقد هممت أن آمر بالصلاة فتقام ثم آمر رجلا فيصلي
بالناس ثم أنطلق معي رجال معهم حزم من حطب إلى
قوم لا يشهدون الصلاة فأحرق عليهم بيوتهم بالنار

„M-am gândit să poruncesc să se facă chemarea de începere a rugăciunii, apoi să-i poruncesc unui bărbat să conducă oamenii în rugăciune, iar eu să pornesc împreună cu niște bărbați care au legături de lemne spre oameni care nu iau parte la rugăciune și să le dau foc caselor."

Acest hadith dovedește limpede obligativitatea rugăciunii în adunare. Profetul nostru ﷺ ne-a înștiințat că rugăciunea în adunare le este grea fățarnicilor și că toate rugăciunile le sunt grele, mai ales cele de ʿishāʾ și fajr. Apoi ﷺ i-a amenințat pe cei care lipsesc de la rugăciunea în adunare că le va da foc caselor; aceasta este o pedeapsă cumplită. Mai întâi, i-a numit fățarnici; apoi, i-a amenințat cu arderea în foc. Toate acestea arată limpede gravitatea faptei celui care lipsește de la rugăciunea în adunare și că el merită cele mai mari pedepse în această lume și în Viața de Apoi.
În Ṣaḥīḥ Muslim se află relatarea lui Abū Hurayrah, Allah să fie mulțumit de el, care a spus:

„Un bărbat orb a venit la Profet ﷺ și i-a spus: «O, Trimis al lui Allah! Nu am pe cineva care să mă conducă la moschee.» I-a cerut Trimisului lui Allah ﷺ să-i îngăduie să se roage acasă, iar el i-a îngăduit. Când omul s-a întors să plece, l-a chemat și l-a întrebat: «Auzi chemarea la rugăciune?» El a răspuns: «Da.» Atunci i-a spus: «Răspunde-i!»"

Într-o versiune din Sunan Abī Dāwūd, cu un lanț de transmitere autentic, se arată că bărbatul a spus: *„Sunt un om orb, cu locuința departe."* A amintit depărtarea casei sale, lipsa vederii și faptul că nu avea pe cineva care să-l conducă. Profetul ﷺ i-a spus:

لا أجد لك رخصة

„Nu găsesc pentru tine o îngăduință."

Profetul ﷺ i-a spus aceste cuvinte unui orb, a cărui casă era departe de moschee și care nu avea pe cineva să-l conducă. Atunci ce se poate spune despre un om sănătos, cu vedere bună, care locuiește lângă moschee, în a cărui casă glasurile muezinilor pătrund din toate părțile? Este chemat, dar nu răspunde; i se poruncește, dar nu se conformează!
În Sunan Ibn Mājah se află un hadith de la Ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de amândoi, potrivit căruia Profetul ﷺ a spus:

من سمع النداء فلم يأته فلا صلاة له إلا من عذر

„Cel care aude chemarea și nu vine nu are rugăciune, în afară de cel care are o scuză."

Acesta este un hadith autentic și dovedește limpede obligativitatea rugăciunii în adunare. Mai mult, unii învățați, printre care Shaykh al-Islām Ibn Taymiyyah, Allah să aibă milă de el, au înțeles din acest hadith că rugăciunea săvârșită în afara adunării, fără o scuză, este nevalidă, din pricina cuvintelor Profetului ﷺ: *„Nu are rugăciune, în afară de cel care are o scuză."* Însă concluzia temeinică susținută de învățați este că rugăciunea nu devine nevalidă, dar cel care o săvârșește astfel păcătuiește și își atrage păcatul și mânia lui Allah Preaînaltul, pentru că a părăsit rugăciunea în adunare fără o scuză.

În Musnad-ul imāmului Aḥmad și în Sunan Abī Dāwūd se află relatarea lui Ubayy ibn Kaʿb, Allah să fie mulțumit de el, care a spus:

„Trimisul lui Allah ﷺ a condus rugăciunea de dimineață și a întrebat: «Este cutare de față?» — adică: a participat cutare la rugăciune? Ei au răspuns: «Nu.» A întrebat: «Este cutare de față?» Ei au răspuns: «Nu.» Apoi a întrebat: «Dar cutare este de față?» Ei au răspuns: «Nu.»"

El ﷺ cerceta prezența oamenilor și a spus:

إن هاتين الصلاتين من أثقل الصلوات على المنافقين، ولو يعلمون ما فيهما لأتوهما ولو حبوا

„Aceste două rugăciuni — adică rugăciunile de fajr și ʿishāʾ — sunt dintre cele mai grele rugăciuni pentru fățarnici. Dacă ar ști ce se află în ele, ar veni la ele chiar și târându-se."

Grija companionilor Profetului ﷺ față de rugăciunea în adunare, prin împlinirea Cărții lui Allah și prin urmarea Trimisului Său ﷺ, era atât de mare, încât un om dintre ei era adus sprijinit între doi bărbați, neputând merge singur din pricina bolii sau a altei neputințe, până când era așezat în rând. Muslim a relatat în Ṣaḥīḥ-ul său de la ʿAbd Allāh ibn Masʿūd, Allah să fie mulțumit de el, că a spus:

„Cel care dorește să-L întâlnească mâine pe Allah ca musulman să păzească aceste rugăciuni acolo unde se face chemarea la ele. Allah a rânduit pentru Profetul vostru ﷺ căi ale călăuzirii, iar ele fac parte din căile călăuzirii. Dacă v-ați ruga în casele voastre, așa cum se roagă acasă acest om care lipsește de la adunare, ați părăsi calea Profetului vostru; iar dacă ați părăsi calea Profetului vostru, ați rătăci. Nu este om care să se purifice, împlinind bine purificarea, apoi să se îndrepte către una dintre aceste moschei, fără ca Allah să-i scrie pentru fiecare pas o faptă bună, să-l înalțe prin el cu o

treaptă și să-i șteargă prin el un păcat. Noi am cunoscut vremuri în care nu lipsea de la ea decât un fățarnic cunoscut ca atare. Un om era adus sprijinit între doi bărbați până când era așezat în rând."

În Siyar Aʿlām al-Nubalāʾ se relatează că Saʿīd ibn al-Musayyib a spus:

„De patruzeci de ani nu am pierdut rugăciunea în adunare."

În aceeași lucrare se arată că al-Rabīʿ ibn Khuthaym era condus la rugăciune deși suferea de paralizie. I s-a spus: *„Ție ți s-a îngăduit să lipsești."* El a răspuns:

„Eu aud: «Veniți la rugăciune!» Dacă puteți să ajungeți la ea chiar și târându-vă, faceți-o!"

ʿAbd al-Raḥmān Rustah a spus:

„L-am întrebat pe Ibn Mahdī despre bărbatul proaspăt căsătorit: «Poate lipsi de la rugăciunea în adunare câteva zile?» El a răspuns: «Nu, nici măcar la o singură rugăciune.»"

„Am fost la el în dimineața de după nunta fiicei sale. A ieșit și a făcut chemarea la rugăciune, apoi a mers la ușa lor și i-a spus slujnicei: «Spune-le să iasă la rugăciune!» Au ieșit femeile și slujnicele, iar eu am spus: «Slavă lui Allah! Ce se întâmplă?» El a răspuns: «Nu plec până când nu ies amândoi la rugăciune!» Ei au ieșit după ce el se rugase, iar eu i-am trimis la o moschee aflată în afara uliței."

Al-Dhahabī, Allah să aibă milă de el, a spus: *„Așa erau cei din primele generații în râvna lor pentru bine."*

Astfel găsim numeroase dovezi în Cartea lui Allah, în Sunnah Profetului Său ﷺ și în practica companionilor și a musulmanilor, generație după generație, care subliniază împlinirea rugăciunii în adunare în casele lui Allah Preaînaltul.
Ibn al-Qayyim, Allah să aibă milă de el, a spus în cartea sa al-Ṣalāh:

„Cel care cercetează Sunnah cu adevărat înțelege că împlinirea ei în moschei este o obligație individuală, cu excepția unei

împrejurări care îngăduie părăsirea rugăciunii de vineri și a rugăciunii în adunare. A părăsi prezența la moschee fără o scuză este asemenea părăsirii înseși rugăciunii în adunare fără o scuză. Astfel se armonizează toate hadithurile și relatările."

În fatwele Comisiei Permanente pentru Emiterea Fatwelor din Regatul Arabiei Saudite, pe care Allah să-l ocrotească, se găsesc cuvintele:

„Cât despre împlinirea ei în adunare, aceasta este o obligație individuală, iar temeiul ei se află în Carte și în Sunnah."

Apoi au amintit mai multe dovezi din Carte și din Sunnah în sprijinul acestui lucru.

Cu toate acestea, rugăciunea în moschei a ajuns să cântărească puțin pentru unii oameni, care o tratează cu mare nepăsare. Datoria fiecărui musulman este să se teamă de Allah în privința acestei rugăciuni și să o păzească în casele lui Allah, așa cum a poruncit Allah Preaînaltul și așa cum a poruncit Trimisul Său ﷺ. De asemenea, el trebuie să vegheze ca fiii săi să o păzească, împlinind evlavia față de Allah și căutând mulțumirea Sa.

Îl rugăm pe Allah Preaînaltul, prin binefacerea și generozitatea Sa, și Îi cerem prin Numele Sale cele frumoase și prin Atributele Sale înalte să ne facă pe toți dintre cei care împlinesc rugăciunea în moschei, precum și pe urmașii noștri. Așa ne-ai poruncit, o, Domnul nostru! Ajută-ne să împlinim aceasta și nu ne lăsa în seama sufletelor noastre nici cât o clipire de ochi. El aude ruga și în El se pune nădejdea. El ne este de ajuns și este Cel mai bun Ocrotitor.

Cules cu Libertinus Serif și Amiri. Institutul Tawhid.

WUĞŪB ṢALĀT AL-ĞAMĀʿAH

CHEMAREA LA RUGĂCIUNE

Grija pentru rugăciune și legătura cu moscheea.

Texte coranice, hadithuri și exemple din viața primelor generații despre locul rugăciunii în adunare și obligativitatea ei pentru bărbați.

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro